

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Актуальні проблеми професійної та технологічної освіти: погляд у майбутнє

Збірник матеріалів
Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції
(Умань, 10 жовтня 2024 р.)

За загальною редакцією С. І. Ткачука

Умань
2024

УДК 37.013:331.54]+[37.013:62](06)

A43

Головний редактор:

Ткачук С. І. – доктор педагогічних наук, професор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Заступник головного редактора:

Дубова Н. В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри професійної освіти та технологій за профілями Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Відповідальний секретар:

Харитонова В. В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри технологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Члени редакційної колегії:

Азізов Т. Н. – доктор технічних наук, професор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Терещук А. І. – доктор педагогічних наук, професор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Мельник О. С. – кандидат технічних наук, доцент Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету інженерно-педагогічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 2 від 27 вересня 2024 року)

A43 **Актуальні** проблеми професійної та технологічної освіти: погляд у майбутнє : матер. Всеукр. студ. наук.-практ. конф. (Умань, 10 жовтня 2024 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; за заг. ред. С. І. Ткачука ; [редкол.: Н. В. Дубова, Т. Н. Азізов, А. І. Терещук, О. С. Мельник]. Умань, 2024. 354 с.

В збірнику представлені тези доповідей учасників Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції. «Актуальні проблеми професійної та технологічної освіти: погляд у майбутнє», яка відбулася 10 жовтня 2024 р. в м. Умань на базі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Збірник адресований науковцям, здобувачам вищої освіти, а також усім, хто цікавиться сучасними науковими дослідженнями в галузі професійної та технологічної освіти.

УДК 37.013:331.54]+[37.013:62](06)

© Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2024

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ У ПРОФЕСІЙНУ ОСВІТУ ДЛЯ ВІДПОВІДНОСТІ СУЧАСНИМ ТЕНДЕНЦІЯМ РИНКУ ПРАЦІ

Сучасний ринок праці визначається високими темпами змін, постійним впровадженням нових технологій та зростаючими вимогами до кваліфікації працівників. У таких умовах важливо, щоб система професійної освіти адаптувалась до нових реалій, забезпечуючи молодь необхідними знаннями та навичками, які відповідають сучасним вимогам ринку. Впровадження інновацій у професійну освіту стає ключовим фактором для підготовки конкурентоспроможних фахівців, здатних швидко адаптуватись до змінюваного середовища [2].

Одним із основних завдань освітньої галузі є формування професійних кадрів, які не лише володіють теоретичними знаннями, але й здатні реалізувати їх на практиці [4]. Для цього необхідно інтегрувати новітні технології, такі як дистанційне навчання, модульна система освіти, а також комплексні програми стажувань та практичної підготовки в реальних умовах підприємств. Інновації у навчальних програмах та методах викладання повинні сприяти розвитку критичного мислення, креативності та підприємницьких навичок у студентів [5].

Особливо інтенсивно різні форми дистанційного навчання почали розвиватися в Україні в 2019 році в умовах впровадження карантину та в воєнних останніх роках. Так, в навчальному процесі для дистанційного навчання використовувалися програми та платформи Zoom, Moodle, Scype, Google Classroom та інші [3].

Пріоритетами при побудові інформаційно-освітнього середовища мають бути: широке використання у навчально виховному процесі комп'ютерно орієнтованих засобів та ІКТ навчання, практичне впровадження технологій дистанційного навчання, забезпечення ІКТ підтримки науково-дослідної роботи, широке впровадження ІКТ в управлінні освітою на різних рівнях, у різних галузях, для всіх типів навчальних закладів [1].

Основні напрями інновацій в професійній освіті:

1. Актуалізація освітніх програм

Однією з перших умов впровадження інновацій є оновлення навчальних планів і програм. Це передбачає:

- Аналіз ринку праці: регулярний моніторинг потреб роботодавців, вивчення трендів і попиту на певні професії.
- Включення новітніх технологій: впровадження курсів, пов'язаних із новими технологіями (наприклад, програмування, штучний інтелект, робототехніка).
- Міждисциплінарність: комбінування знань з кількох дисциплін, що дозволяє студентам отримувати більш широке уявлення про спеціальність.

2. Індивідуалізація навчання

Сучасні методи навчання передбачають персоналізацію. Це можливо завдяки:

- Онлайн-освіті: використанню електронних платформ для навчання, що дозволяє студентам самостійно обирати темп і глибину освоєння матеріалу.
- Модульному навчальному процесу: формуванню індивідуальних учбових планів, які дозволяють студентам обирати курси відповідно до своїх інтересів та професійних цілей.

3. Практична орієнтація навчання

Для підвищення кваліфікації фахівців важливо зосередитися на практичному навчанні:

- Стажування і практики: укладення угод з підприємствами для проходження студентами практики, що дозволяє отримати реальний досвід.
- Проекти та кейс-метод: обговорення реальних бізнес-кейсів у процесі навчання, що дозволяє студентам розвивати аналітичні навички.
- Співпраця з роботодавцями: залучення представників бізнесу до розробки навчальних програм та курсів.

4. Використання сучасних технологій

Оновлення навчального процесу включає інтеграцію нових технологій:

- Симулятори і віртуальна реальність (VR): використання VR-технологій для імітації робочих процесів у різних сферах (медицина, промисловість).
- Дистанційне навчання: платформи для онлайн-курсів, які забезпечують доступ до навчальних матеріалів незалежно від місця перебування.
- Інтерактивні технології: інтеграція інтерактивних платформ та інструментів, таких як інтерактивні дошки, мобільні застосунки та онлайн-ігри, створює можливості для більш активного залучення студентів у навчальний процес. Ці технології сприяють розвитку критичного мислення, командної роботи та креативності, дозволяючи учням ефективно взаємодіяти між собою та з навчальними матеріалами.

5. Розвиток м'яких навичок

Сучасний ринок праці цінує не лише професійні навички, але й так звані м'які навички (soft skills), такі як:

- Комунікація: розвиток навичок ефективного спілкування у команді.
- Критичне мислення: навчання студентів аналізувати інформацію та приймати обґрунтовані рішення.
- Креативність: заохочення до генерування нових ідей і рішень у професійній діяльності.

6. Підвищення кваліфікації викладачів

Останнім, але не менш важливим напрямком є безперервне навчання викладачів:

- Професійний розвиток: постійні тренінги та семінари для викладачів, спрямовані на оновлення їх знань і навичок.
- Співпраця з підприємствами: залучення фахівців з практичного досвіду до навчального процесу, що забезпечує зв'язок теорії з практикою.